ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

___Օտար լեզուների և գրականության____
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ _Թ.Վ.Թադևոսյան____

/Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 10

«13» 12 2023___թ

ՕԼԳ/բ-111 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՌՈՒՍԱՑ ԼԵԶՈՒ -1 ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011301.01.6 Ընդհանուր մանկավարժություն 041301.01.6 Կառավարում

Կրթական ծրագիր՝ 011301.01.6 ՏԱՐՐԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ և ՄԵԹՈԴԻԿԱ

041301.00.6 Կառավարում

Որակավորման աստիճան՝ բակալավր

Ամբիոն՝ Օտար լեզուների և գրականության

Ուսուցման ձևը՝ հեռակա

Կուրս/կիսամյակ՝ 1, 2 կիսամյակ 1 տարի

Դասախոս(ներ)՝ բ.գ.թ., դոցենտ Ժ.Լ. Ալոյան

Էլ. հասցե/ներ________________________________

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ..4

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում..4

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները...4

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/...4

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը և /կամ կոմպետենցիաները...4

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների...6

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը..6

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները..7

8. Դասավանդման մեթոդներներ..8

9. Ուսումնառության մեթոդներ...9

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների...9

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ..................................11

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ..12

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ..12

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ...5

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.................................17

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ..................................17

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում................................109

14. Գնահատում 20

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝ 20

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում 20

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի) 20

14.4. Գնահատման չափանիշները 21

15. ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ 22

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1,2» դասընթացը կարևորվում է մասնագիտական բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է՝ **011301.01.6** ՏԱՐՐԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ և ՄԵԹՈԴԻԿԱ և **011301.03.6** ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ կրթական ծրագրերի ուսումնական պլանի «Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալտնտեսագիտական դասընթացներ» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է՝

Ձևավորել տվյալ բնագավառի մասնագետի հաղորդակցական կոմպետենցիաներ, ով ի վիճակի կլինի ռուսաց լեզվի միջոցով լուծել մասնագիտական գործունեության տարբեր ոլորտներում հաղորդակցության իրական խնդիրները:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են՝

- զարգացնել ուսանողների մոտ լսելու, մտքերը բանավոր և գրավոր արտահայտելու կարողություն,
- զարգացնել վերլուծելու, սինթեզելու, դատողություններ արտահայտելու, մասնագիտական ոլորտում համարժեք գնահատական տալու կարողություն,
- զարգացնել ուսանողների կրթական և գիտական խոսքը երկխոսական / մենախոսական, բանավոր / գրավոր ձևով;
- ձևավորել անհրաժեշտ և բավարար հմտություններ բնիկ խոսնակների հետ մասնագիտական կապեր հաստատելու, փորձի փոխանակման և մասնագիտական նամակագրություն և քննարկում վարելու համար;
- հարստացնել մասնագիտական գիտելիքները մասնագիտության վերաբերյալ հանրագիտարանային, ինտելեկտուալ և մշակութային տեղեկություններով;
- ապահովել ուսանողների խոսքային գործունեությունը կրթական, մասնագիտական, կենցաղային և մշակութային հաղորդակցության ոլորտում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1,2» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների ռուսերեն լեզվով տեքստերի կարդալու, հասկանալու, վերարտադրելու գիտելիքների, ռուսերեն լեզվով հաղորդակցվելու, սահուն խոսքը ընկալելու հմտությունների առկայությունը:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան

կոմպետենցիաները.

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1,2» դասընթացների ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա ընթերցանության հիմնական կանոնները,
2. իմանա ռուսերեն շեշտի տեղը գործածական բառերում, ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք օգտագործվում են ռուսալեզու առօրյա հաղորդակցության իրավիճակներում, սոցիալ-մշակութային և կրթական, մասնագիտական գործունեության ոլորտներում;
3. իմանա ուսուցման տվյալ փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները;
4. իմանա և կարողանա օգտագործել մասնագիտական տերմինները տվյալ մասնագիտության ոլորտում;
5. իմանա ռուսալոզու խոսքային վարքի նորմաները;
6. կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում;
7. կարողանա ուսումնասիրված թեմաները ինքնուրույն վերարտադրել համահունչ, տրամաբանական խոսքային ասույթների նմուշների միջոցով՝ համապատասխան տրված հաղորդակցական իրադրությանը;
8. կարողանա ինքնուրույն ձեռք բերել նոր մասնագիտական գիտելիքներ՝ դրա համար օգտագործելով տեղեկատվության առկա աղբյուրները;
9. տիրապետի հիմնական և ընդհանուր գիտելիքներին, մասնագիտական ոլորտում գիտելիքների հիմունքներին, հաղորդակցական/բանավոր և գրավոր/մայրենի լեզվի հմտություններին, տիրապետում է երկրորդ օտար լեզվին;
10. կարողանա աշխատել թիմում, շփվել մասնագիտական ոլորտների փորձագետների հետ, ընկալել բազմամշակութային բազմազանությունը և միջմշակութային տարբերությունները;
11. կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել գործնականում և կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ6 երկրորդ օտար լեզվի իմացություն,

ԳԿ8 տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն),

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Միջանձնային կոմպետենցիաներ (ՄՁԿ)
ՄՁԿ1 քննադատական վերլուծության և ինքնաքննադատման ունակություն,
ՄՁԿ2 թիմային աշխատանք,
ՄՁԿ3 միջանձնային ունակություններ,
ՄՁԿ4 միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն,
ՄՁԿ5 այլ ոլորտների փորձագետների հետ շփվելու ունակություն,
ՄՁԿ6 բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում,
ՄՁԿ7 միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն,
ՄՁԿ8 բարոյական արժեքներ:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝
ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,
ՀԳԿ4 նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն,
ՀԳԿ5 նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,
ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,
ՀԳԿ12 հաջողության ձգտում:

Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)
ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
ԱԿ3 համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,
ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

«Մասնագիտական ռուսաց լեզու» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ռուսալեզու մասնագիտական հաստատություններում, նաև մագիստրատուրայում և ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու, նաև մասնագիտական բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

---

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Չափանիշ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	1. 3 կրեդիտ/90 ժամ 2. 3 կրեդիտ/90 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ
Դասախոսություն	
Գործնական աշխատանք	12/12
Սեմինար պարապմունք	
Լաբորատոր աշխատանք	
Ինքնուրույն աշխատանք	78/78
Ընդամենը	90/90
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	ստուգարք

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները[4] .

- Գործնական աշխատանքների ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- Ինքնուրույն աշխատանքը ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է։ Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել։
[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է։ Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել։

- Ռեֆերատ – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- Գործարար խաղեր – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- Էսսե – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- Կլոր սեղան – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- Նախագծերի մեթոդ – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- Հարցի նախապատրաստման մոդել –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- Աշխատանքային տետր – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- Զեկույց – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- Հարցազրույց – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. Դասավանդման մեթոդներներն են՝[6] գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն,

[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

գործարար խաղեր

9. Ուսումնառության մեթոդներն են[7]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում

[7] Ներկայացված են օրինակներ։ Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել։

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
	1 կիսամյակ					
1.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը: Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն)			2		
2.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. ուղղական, սեռական, տրական հոլովներ: Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներ			2		
3.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. թվական անուն: Ինքնուրույն աշխատանք			2		
4.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. բայ, բայաձևեր և դերբայներ			2		
5.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր			2		
6.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն: Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. բարդ նախադասություն, նրա տեսակները: Անցած թեմաների ամփոփում			2		

[8] Նման է օրացուցային պլանին

	Ընդամենը			12		
	2 կիսամյակ					
7.	Խոսքի զարգացում/ ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական/:			4		
8.	Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլտոների: Ինքնուրույն աշխատանք			2		
9.	Գիտական տեքտը և նրա առանձնահատկությունները:			2		
10.	Գիատական տեքստի վերաձևակերպում. Կոնսպեկտ, ամփոփում, կարծիք, ռեֆերատ և այլն: Անցած թեմաների ամփոփում			4		
Ընդամենը				12		

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Современный русский язык / Под ред. Д.Э. Розенталя. Ч. 1,2.	М., 1979.
2.	Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык.	М., 2010.
3.	Валгина Н.С. Современный русский язык. Ипполитова Н.А., Князева О.Ю., Савова М.Р. Русский язык и культура речи.	М., 2003. М., 2006.
4.	ГончароваТ.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум	М., 2011.
5.	Шулежкова С.Г. «И жизнь, и слезы, и любовь» Происхождение, значение, судьба 1500 крылатых слов и выражений русского языка	М., 2011.
6.	Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию	М., 2011.
7.	Киселева М.С. Русский язык как иностранный	М., 2010.
8.	С.Р. Налбандян, С.А. Агабалян,Т.К. Асатрян, И.А. Саакян Учебное пособие по русскому языкудля студентов фармацевтического факультета	ЕРЕВАН, 2017
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 2. / Под ред. Р.А. Кульковой.	СПб, 2000.
2.	Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 3 / Под ред. Р.А. Кульковой.	Спб, 2001.
3.	Акопян Ж.Л. Оганесян Г.С. Практический курс русского языка (учебно-методические материалы для студентов неспециальных факультетов, ч.1,2)	Ереван, 2017
Բառարաններ		
1.	Скворцов И.П. Большой толковый словарь правильной русской речи.	М., 2006
2.	Жуков А.В. Лексико-фразеологический словарь русского языка.	М., 2007
3.	Крысин Л.П. Учебный словарь иностранных слов.	М., 2010
4.	Лопатин В.В., Лопатина Л.Е. Толковый словарь современного русского языка.	М., 2011
5.	Прохоров Ю. Е. Большой лингвострановедческий словарь	М., 2009
6.	Вакуров В.Н. и др. Трудности русского языка: словарь-справочник	М., 2011
7.	Баско Н.В. Фразеологизмы в русской речи: Словарь справочник	М., 2009
8.	Сковородников А.П. Выразительные средства русского языка и речевые ошибки и недочеты: энциклопедический словарь-справочник	М., 2009

9.	“Словарь синонимов и антонимов русского языка”	СПб, 2005г.
10.	Ожегов С. И. Словарь русского языка	М., 1991.
11.	Орфографический словарь русского языка.	М., 1991.
12.	Аванесова Р. И. Орфоэпический словарь русского языка. Под редакцией акад.	М., 1985
13.	Спиркина А. Г. Словарь иностранных слов	М., 1989

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն[9]
1.				
2.				

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
		1 կիսամյակ			
1.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը: Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր	Ուսումնասիրել ռուսաց լեզվի արտասանական նորմերը, բաղաձայների և ձայնավորների արտասանական առանձնահատկությունները, շեշտի կիրառման առանձնահատկությունները, բառագիտական նորմերը,	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8 ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր. ՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր. ՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	հասկացություն)	հոմանիշների, հականիշների կիրառության առանձնահատկությունները. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով			
2.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. ուղղական, սեռական, տրական հոլովներ: Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներ	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում գույական, ածական անունները, դերանունը Տալ ընդհանուր գաղափար սեռի, թվի և հլոլովի մասին	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
3.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. թվական անուն:	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության. թվական անուն	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
4.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. բայ, բայաձևեր և դերբայներ	Ուսումնասիրել ԺՌԼ ձևաբանության կազմում բայի, բայաձևերի և դերբայների կիրառումը	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
5.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
6.	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն:	Ուսումնասիրել բառակապակցությունը, պարզ և բարդ նախադասությունները:	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,

	Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. բարդ նախադասություն, նրա տեսակները:				
		2 կիսամյակ			
7.	Խոսքի զարգացում/ ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական/:	Խոսքի զարգացում/ ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական/:	4	Բանավոր և գրավոր հարցում,	
8.	Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլոտների: Ինքնուրույն աշխատանք	Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլոտների: Ինքնուրույն աշխատանք	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
9.	Գիտական տեքստը և նրա առանձնահատկությունները:	Ուսումնասիրել գիտական տեքստը և նրա առանձնահատկությունները:	2	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,
10.	Գիատական տեքստի վերաձևակերպում. Կոնսպեկտ, ամփոփում, կարծիք, ռեֆերատ և այլն: Անցած թեմաների ամփոփում	Գիատական տեքստի վերաձևակերպում. Կոնսպեկտ, ամփոփում, կարծիք, ռեֆերատ և այլն: Անցած թեմաների ամփոփում	4	Բանավոր և գրավոր հարցում, թեստ, ֆրոնտալ հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ՊԳ3, ՊԳ4, ՊԳ5 ՊԳ6, ՊԳ7, ՊԳ8, ԼԳ1, ԼԳ2, ԼԳ3,

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն[11]
1.					
2.					

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[12]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[13]
1.	Մասնագիտական տեքստի վերարտադրում/գրավոր և բանավոր- 1 կիսամյակ	Մասնագիտական տեքստի կառորցվածքը, առանձնահատկությունները	Ռեֆերատ, Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Զեկույց	1-ին կիսամյակ, 4-րդ հանդիպում	Բանավոր / գրավոր հարցում, թեստ	ՊԳ 1, 3,5,8 ԼԳ 2,3
2.	Մասնագիտական տեքստի կոնսպեկտի կազմում- 2 կիսամյակ	Կոնսպեկտի կազման առանձնահատկությունները, պահանջները, դրա կառուցվածքը և բովանդակությունը	Ռեֆերատ, ,Նախագծերի իրականացում, Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, Զեկույց	2-ին կիսամյակ, 4-րդ հանդիպում	Բանավոր / գրավոր հարցում	ՊԳ 1-8, ԼԳ 1,2,3

---

[11] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր. ՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[12] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[13] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր. ՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[14]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	404, 301
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Պրոյեկտոր, էլեկտրոնային գրատախտակ, ինտերնետային կապ
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

[14] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[15]

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- 2 գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- 1 ինքնուրույն աշխատանքի (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման 1 ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում**.**

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և

[15]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:[16]

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)
1. Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում:
2. Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն:
3. Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք:
4. Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:
1 կիսամյակ
Ա) ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 3 շաբաթվա ընթացքում)

- Ընդգրկված թեմաները. Ընդգրկված հարցեր.

- Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում:
- Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն:
- Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք:
- Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:

2 կիսամյակ
Բ) ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 3 շաբաթվա ընթացքում)
Ընդգրկվող թեմաները. Ընդգրկված հարցեր.

- Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլորտների:
- Գիտական տեքստի վերաձևակերպում. Կոնսպեկտ, ամփոփում, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:

14.4. Գնահատման չափանիշները[17].

- Գործնական աշխատանքները՝ ռուսերեն լեզվով առավելագույնս անսխալ հաղորդակցվելու կարողություն, մասնագիտական տեքստեր կարդալու, ընկալելու, վերարտադրելու, թարգմանելու կարողություն, տրված բառապաշարի իմացություն, հանձնարարված աշխատանքների առկայություն:
- Ինքնուրույն աշխատանքը՝ ռեֆերատ, նախագծերի իրականացում, ինքնուրույն աշխատանք համացանցում, զեկույց՝ ըստ ներկայացված համապատասխան պահանջների:

---

[16] Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի
[17] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 011301.01.6 Ընդհանուր մանկավարժություն 041301.01.6 Կառավարում

Կրթական ծրագիր՝ 011301.01.6 ՏԱՐՐԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ ևՄԵԹՈԴԻԿԱ

041301.00.6 Կառավարում

Որակավորման աստիճան՝ բակալավր

/

Վանաձոր 2022

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՕԼԳ/բ -111 Մասնագիտական ռուսաց լեզու-1			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3-3/ 6 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	1-ին տարի,1-ին և 2-րդ կիսամյակներ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	12/12	Դասախոսություն	
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	12/12
	Ինքնուրույն	78/78		
	Ընդամենը	90/90 180		
Ստուգման ձևը	Ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ձևավորել մասնագետի հաղորդակցական կոմպետենցիաներ, ով ի վիճակի կլինի ռուսաց լեզվի միջոցով լուծել մասնագիտական գործունեության տարբեր ոլորտներում հաղորդակցության իրական խնդիրները:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գիտելիք ➢ իմանա ընթերցանության հիմնական կանոնները, ➢ իմանա ռուսերեն շեշտի տեղը գործածական բառերում, ուսումնասիրված բառային միավորների հիմնական իմաստները, որոնք ծառայում են ռուսալեզու առօրյա հաղորդակցության իրավիճակներին, սոցիալ-մշակութային և կրթական, մասնագիտական գործունեության ոլորտներում: ➢ իմանա ուսուցման այս փուլի բանավոր և գրավոր հաղորդակցության մեջ օգտագործվող հիմնական քերականական երևույթները, կառուցվածքները: ➢ իմանա և կարողանա օգտագործել մասնագիտական տերմինները տվյալ մասնագիտության ոլորտում: ➢ իմանա ռուսալոզու խոսքային վարքի նորմաները:			

	Կարողունակություն ➢ կարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում: ➢ կարողանա ուսումնասիրված թեմաների վերաբերյալ ինքնուրույն վերարտադրել համահունչ, տրամաբանական խոսքային ասույթների նմուշներ՝ համապատասխան տրված հաղորդակցական իրադրությանը: ➢ կարողանա ինքնուրույն ձեռք բերել նոր մասնագիտական գիտելիքներ իրենց համար՝ դրա համար օգտագործելով տեղեկատվության առկա աղբյուրները: ➢ կարողանա աշխատել թիմում, շփվել մասնագիտական ոլորտների փորձագետների հետ, ընկալել բազմամշակութային բազմազանությունը և միջմշակութային տարբերությունները: ➢ կարողանա ստացած գիտելիքները կիրառել գործնականում և կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ: Հմտություն ➢ տիրապետի հիմնական և ընդհանուր գիտելիքներին, մասնագիտական ոլորտում գիտելիքների հիմունքներին, հաղորդակցական/բանավոր և գրավոր/մայրենի լեզվի հմտություններին, տիրապետում է երկրորդ օտար լեզվին:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 Ժամանակակից ռուսաց լեզվի հնչյունաբանական, արտասանական, բառագիտական նորմերը: Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. սեռ, թիվ, հոլով (ընդհանուր հասկացություն): Թեմա 2. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. ուղղական, սեռական, տրական հոլովներ: Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. գոյական անուն, ածական անուն, դերանուն. հայցական, գործիական, ներգոյական հոլովներ: Թեմա 3. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. թվական անուն: Թեմա 4. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. բայ, բայաձևեր և դերբայներ : Թեմա 5. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի ձևաբանություն. սպասարկու խոսքի մասեր: Թեմա 6. Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. Բառակապակցություն, պարզ նախադասություն: Ժամանակակից ռուսաց լեզվի շարահյուսություն. բարդ նախադասություն, նրա տեսակները: Թեմա 7 Խոսքի զարգացում/ ըստ հաղորդակցման ոլորտների՝ սոցիալկենցաղային, սոցիալմշակութային, պաշտոնական և գիտական/: Թեմա 8. Բիզնես ռուսաց լեզու (ըստ մասնագիտական ոլտների: Թեմա9. Գիտական տեքտը և նրա

	առանձնահատկությունները:նախադասություն, նրա տեսակները: Թեմա 10. Գիտական տեքստի վերաձևակերպում. Կոնսպեկտ, ամփոփում, կարծիք, ռեֆերատ և այլն:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝ ➢ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր, ➢ 2 գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ➢ 1 ինքնուրույն աշխատանքի (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ➢ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման 1 ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ➢ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր ➢ Գնահատման չափանիշ՝ 1. Մասնագիտական տեքստերի վերարտադրում: 2. Մասնագիտական տեքստերի թարգմանություն: 3. Մասնագիտական տեքստերի շուրջ լեզվական աշխատանք: 4. Մասնագիտական տեքստերի մեկ լեզվից մյուսը փոխադրում:
Գրականություն	Պարտադիր- 1. Современный русский язык / Под ред. Д.Э. Розенталя. Ч. 1,2. М., 1979. 2. Костомаров В.Г., Максимов В.И. Современный русский язык. М., 2010. 3. Валгина Н.С. Современный русский язык. М., 2006. 1. Ипполитова Н.А., Князева О.Ю., Савова М.Р. Русский язык и культура речи. М., 2003. 4. ГончароваТ.В., Плеханова Л.П. Речевая культура личности: практикум. М., 2011. 5. Шулежкова С.Г. «И жизнь, и слезы, и любовь» Происхождение, значение, судьба 1500 крылатых слов и выражений русского языка. М., 2011. 6. Баско Н.В. Изучаем русский, узнаем Россию. М., 2011. 7. Киселева М.С. Русский язык как иностранный. М., 2010. 8. С.Р. Налбандян, С.А. Агабалян,Т.К. Асатрян, И.А. Саакян Учебное пособие по русскому языку для студентов фармацевтического факультета, Ереван, 2017. Լրացուցիչ- 1. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 2. / Под ред. Р.А. Кульковой. СПб, 2000. 2. Аксенова М.П. Русский язык по-новому. Часть 3 / Под ред. Р.А.

	Кульковой. Спб, 2001. 3. Акопян Ж.Л. Оганесян Г.С. Практический курс русского языка (учебно-методические материалы для студентов неспециальных факультетов, ч.1, 2). Ереван, 2017.